

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. június 10.
(OR. en)

10160/22

EF 166
ECOFIN 615
DELECT 86

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. június 9.
Címzett:	Jeppé TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	C(2022) 3584 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE (2022.6.9.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 89. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett átmeneti időszak meghosszabbításáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a C(2022) 3584 final számú dokumentumot.

Melléklet: C(2022) 3584 final

Brüsszel, 2022.6.9.
C(2022) 3584 final

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022.6.9.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 89. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett átmeneti időszak meghosszabbításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS HÁTTERE

A tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU rendelet (a továbbiakban: EMIR) átmeneti mentességet biztosít a központi elszámolási kötelezettség alól a bizonyos kritériumokat teljesítő nyugdíjkonstrukció-rendszerek számára. Az EMIR 89. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszak több időt ad a központi szerződő feleknek, a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek és a klíringtagoknak arra, hogy életképes technikai megoldásokat dolgozzanak ki a központi szerződő felek változó készpénzletére vonatkozó lehívásainak teljesítéséhez, ezzel mérsékelve a származtatott ügyletek központi elszámolása által a jövőbeli nyugdíjasok nyugellátására gyakorolt kedvezőtlen hatásokat.

Mivel nem sikerült életképes technikai megoldást találni, az átmeneti mentességet az évek során többször meghosszabbították.

- Az EMIR felülvizsgálata ((EU) 2019/834 rendelet, a továbbiakban: EMIR Refit) keretében a mentességet 2021. június 18-ig hosszabbították meg.
- Az EMIR 85. cikke (2) bekezdésének megfelelően az átmeneti időszak felhatalmazáson alapuló bizottsági jogi aktus útján kétszer – egy-egy évvel – meghosszabbítható, ugyanakkor a rendelet végső célja továbbra is az, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek is a központi elszámolás hatálya alá tartozzanak.
- Az Európai Parlament és a Tanács 2021. június 8-án, illetve 2021. június 10-én jóváhagyta a Bizottság által 2021. május 6-án elfogadott, a mentesség további egy évvel történő meghosszabbítására irányuló javaslatot, így a mentesség jelenleg 2022. június 18-ig tart¹.

A Bizottság ezzel a felhatalmazáson alapuló jogi aktussal a mentesség további egy évvel történő meghosszabbítását javasolja. Az EMIR keretében jelenleg ez az utolsó hosszabbítási lehetőség.

2. AZ AKTUS ELFOGADÁSÁT MEGELŐZŐ KONZULTÁCIÓK

Az EMIR Refit átfogó keretet ír elő a nyugdíjkonstrukció-rendszerek központi elszámolását gátló akadályok felszámolására irányuló életképes megoldások kidolgozása terén elért előrelépés értékeléséhez. A 85. cikk (2) bekezdésének megfelelően a Bizottságnak évente jelentést kell készítenie, amelyben értékeli, hogy kidolgoztak-e életképes technikai megoldásokat annak lehetővé tételére, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek a változó biztosítékeszközt számlapénzben fedezzék vagy nem számlapénzben nyújtsák, valamint hogy szükség van-e az említett technikai megoldások megkönnyítését célzó további intézkedésekre.

Az értékelés elkészítésében a Bizottságot a témához kapcsolódó éves jelentések benyújtásával az Európai Értékpapírpiaci Hatóság (ESMA) támogatja, az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatósággal (EIOPA), az Európai Bankhatósággal (EBH) és az Európai Rendszerkockázati Testülettel (ERKT) együttműködésben. Emellett a Bizottságnak létre kellett hoznia egy szakértői csoportot, amely a központi szerződő felek, klíringtagok, a nyugdíjkonstrukció-rendszerek és más érintett felek képviselőiből áll, hogy nyomon kövesse

¹ A Bizottság (EU) 2021/962 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. május 6.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 89. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett átmeneti időszak meghosszabbításáról (HL L 213., 2021.6.16., 1. o.).

erőfeszítéseiket, és értékeli a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek nyugdíjkonstrukció-rendszerek általi elszámolását megkönnyítő életképes technikai megoldások kidolgozása terén elért eredményeket (a továbbiakban: nyugdíjkonstrukciós szakértői csoport). A központi szerződő feleknek, a klíringtagoknak és a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek minden tőlük telhetőt meg kell tenniük annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az életképes technikai megoldások kidolgozásához.

A Bizottság 2020 szeptemberében (COM(2020) 574 final, 2020.9.23.) és 2021 májusában (COM(2021) 224 final, 2021.5.6.) közzétette a társjogalkotóknak szóló jelentéseit. A Bizottság a jelentésekben megállapította, hogy az évek során folyamatosan javultak a nyugdíjkonstrukció-rendszerek likviditási feltételei, és az érdekelt feleknek is sikerült előrelépést elérniük a megoldások megtalálásában. Konkrétan, egyes központi szerződő felek olyan modelleket dolgoztak ki vagy dolgoznak ki, amelyek egyszerűsített hozzáférést biztosítanak a nyugdíjkonstrukció-rendszerek számára az elszámolt repopiacokhoz, amelyeken a biztosítékokat készpénzzé alakíthatják². Bizonyos nyugdíjkonstrukció-rendszerek klíringtagok ügyfeleként – önkéntes alapon – már megkezdték egyes származtatott termékeik központi elszámolását. A jelentések rámutattak arra, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek esetében még megoldásra váró kérdés a változó készpénzletétek nyújtása piaci stresszhelyzetben, amikor a központi szerződő felek jelentős készpénzletéteket kérhetnek, és előfordulhat, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek nem tudnak repopiacokat igénybe venni e célból.

A Bizottság 2022. január 25-én megkapta az ESMA legutóbbi jelentését³. A jelentés lényegében megerősítette az ESMA 2020. decemberi jelentésében⁴ szereplő leírás, elemzés és megállapítások további érvényességét, noha ezúttal főként a nyugdíjkonstrukció-rendszerek operatív felkészültségét vizsgálta. Az ESMA következtetése szerint a nyugdíjkonstrukció-rendszerek működési szempontból nagyjából felkészültek a központi elszámolásra, és közülük – önkéntes alapon – egyre többen már így számolják el a származtatottügylet-portfóliójukat (legalább részben), de az érintett piaci szereplőkkel együtt még időre van szükségük ahhoz, hogy véglegesítsék elszámolási és biztosítékkezelési megállapodásaikat. Az ESMA továbbá úgy véli, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerekre vonatkozó elszámolási kötelezettség kezdetét az uniós elszámolási kapacitás kiépítésének összefüggésében kell szemlélni. Ezt figyelembe véve a Bizottság az átmeneti időszak újabb egy évvel történő meghosszabbítását javasolja.

Ezt a következtetést megerősítik a nyugdíjkonstrukciós szakértői csoportban folytatott megbeszélések is, amelyekre a csoport 2019-es létrehozása óta hatszor került sor, legutóbb 2022 márciusában. Ezen az ülésen a résztvevők jelezték, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek nagyjából felkészültek az elszámolásra, elszámolási megállapodásokat kötöttek, és egyes ügyleteket – önkéntes alapon – már központilag számolnak el. Mindazonáltal a szakértői csoport nyugdíjkonstrukció-rendszereket képviselő tagjai hangsúlyozták, hogy továbbra is fennáll az a konkrét probléma, miszerint a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek stresszidőszakokban elegendő likviditáshoz kell hozzáférniük a változó biztosítékeszközökre

² A visszavásárlási megállapodás („repo”) értékpapírok adott áron történő eladására vonatkozó megállapodás, amelyhez az értékpapírok egy későbbi időpontban, megállapodás szerinti áron történő visszavásárlására vonatkozó megállapodás kapcsolódik. A repopiac összekapcsolja a készpénz ellenében biztosítékot nyújtó vállalkozásokat azokkal a vállalkozásokkal, amelyek készpénzért kívánnak biztosítékot szerezni.

³ Clearing obligation for pension scheme arrangements (A nyugdíjkonstrukció-rendszerek elszámolási kötelezettsége), Európai Értékpapírpiazi Hatóság, ESMA70-451-110, 2022. január 25.

⁴ Report on the central clearing solutions for pension scheme arrangements (No.2) (2. jelentés a nyugdíjkonstrukció-rendszerek központi elszámolási megoldásairól), Európai Értékpapírpiazi Hatóság, ESMA 70-151-3248, 2020. december 17.

vonatkozó lehívások készpénzben való teljesítéséhez, ezért egyesek továbbra is vonakodnak attól, hogy származtatottügylet-portfólióiknak az eddigieknél nagyobb részét számolják el.

A Bizottság az ESMA jelentésére és a nyugdíjkonstrukciós szakértői csoportban folytatott megbeszélésekre támaszkodva jelentést készített⁵, amelyben megállapította, hogy 2019 óta jelentős előrelépés történt a nyugdíjkonstrukció-rendszerek központi elszámolása felé, egyes nyugdíjkonstrukció-rendszerek pedig – önkéntes alapon – részben már áttértek a központi elszámolásra. Mindazonáltal a nyugdíjkonstrukció-rendszerek elszámolásának előmozdításához további ösztönzőkre van szükség. Különösen fontos, hogy a kapott többletidőben az uniós központi szerződő felek továbbfejlesszék az egyszerűsített hozzáférés és a biztosítékok átalakítása céljából kialakított modelljeiket, ezzel növelve vonzerejüket a nyugdíjkonstrukció-rendszerek számára.

A Bizottság szolgálatai emellett konzultációt folytattak az Európai Értékpapír-bizottság szakértői csoportjával a nyugdíjkonstrukció-rendszerek központi elszámolására vonatkozó mentesség egy évvel, 2023 júniusáig történő meghosszabbítását célzó, felhatalmazáson alapuló jogi aktusra irányuló javaslatról. A konzultáció során széles körű egyetértés alakult ki a mentesség meghosszabbítására irányuló javaslat kapcsán, illetve annak elismerésével kapcsolatban, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek központi elszámolása 2023 júniusában váljon kötelezővé. Néhány tagállam szerint megfelelő kommunikációval egyértelművé kell tenni, hogy a központi szerződő feleknek ki kell építeniük elszámolási kapacitásukat, és a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek fejleszteniük kell likviditáskezelési folyamataikat annak érdekében, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek zökkenőmentesen hozzá tudjanak férni a központi elszámoláshoz, amikor 2023 júniusában megszűnik az elszámolási kötelezettség alóli ideiglenes mentesség.

3. A FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ JOGI AKTUS JOGI ELEMEI

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadásának jogát a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló 648/2012/EU rendelet (EMIR) 85. cikkének (2) bekezdése írja elő.

⁵ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: az (EU) 2019/834 rendelettel módosított, a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 85. cikkének (2) bekezdése alapján annak értékeléséről, hogy kidolgoztak-e a nyugdíjkonstrukció-rendszerek általi, számlapénzben és nem számlapénzben, változó biztosítékeszközként történő biztosítékeszköz-nyújtásra vonatkozó életképes technikai megoldásokat, valamint hogy szükség van-e az említett életképes technikai megoldások megkönnyítését célzó intézkedésekre (COM (2022) 254).

A BIZOTTSÁG (EU) .../... FELHATALMAZÁSON ALAPULÓ RENDELETE

(2022.6.9.)

a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 89. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett átmeneti időszak meghosszabbításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekről, a központi szerződő felekről és a kereskedési adattárakról szóló, 2012. július 4-i 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre⁶ és különösen annak 85. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdésére,

mivel:

- (1) A 648/2012/EU rendelet 89. cikkének (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy az említett rendelet 4. cikkében megállapított elszámolási kötelezettség 2021. június 18-ig nem alkalmazandó azokra a tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre, amelyek objektíven mérhető módon csökkentik azokat a befektetési kockázatokat, amelyek közvetlenül kapcsolódnak a nyugdíjkonstrukció-rendszerek és a nyugdíjkonstrukció-rendszerek tagjait az ilyen rendszerek nemteljesítése esetén illető kártérítés nyújtására létrehozott szervezetek fizetőképességéhez. Ezt az átmeneti időszakot azért vezették be, hogy lehetővé tegyék a nyugdíjkonstrukció-rendszerek általi, számlapénzben és nem számlapénzben, változó biztosítésként történő biztosítésköz-nyújtásra vonatkozó életképes technikai megoldások kidolgozását, ezzel elkerülve azokat a kedvezőtlen hatásokat, amelyeket az elszámolási kötelezettségnek az ilyen tőzsdén kívüli származtatott ügyletekre történő azonnali alkalmazása gyakorolna a jövőbeli nyugdíjasok nyugellátásaira.
- (2) A 648/2012/EU rendelet 85. cikke (2) bekezdésének harmadik albekezdése felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy két alkalommal – esetenként egy-egy évvel – meghosszabbítsa az említett rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszakot, ha arra a következtetésre jut, hogy nem dolgoztak ki életképes technikai megoldásokat a nyugdíjkonstrukció-rendszerek általi, számlapénzben és nem számlapénzben, változó biztosítésként történő biztosítésköz-nyújtásra, és hogy a származtatott ügyletek központi elszámolása továbbra is ugyanolyan kedvezőtlen hatást gyakorolna a jövőbeli nyugdíjasok nyugellátásaira. E célból a 648/2012/EU rendelet 85. cikke (2) bekezdésének első albekezdése előírja a Bizottság számára, hogy az átmeneti időszak utolsó meghosszabbításáig évente készítsen jelentést, amelyben értékeli, hogy kidolgoztak-e életképes technikai megoldásokat a nyugdíjkonstrukció-rendszerek általi, számlapénzben és nem számlapénzben, változó biztosítésként történő biztosítésköz-nyújtásra, valamint hogy szükség van-e az említett életképes technikai megoldások megkönnyítését célzó intézkedésekre.

⁶ HL L 201., 2012.7.27., 1. o.

- (3) A Bizottság két ilyen éves jelentést fogadott el, egyet 2020. szeptember 23-án⁷, egyet pedig 2021. május 6-án⁸. Ezekben a jelentésekben a Bizottság megállapította, hogy a piaci szereplők az évek során erőfeszítéseket tettek megfelelő – többek között a biztosítékok klíringtagok általi vagy elszámolt repopiacokon keresztüli átalakítását lehetővé tevő – technikai megoldások kidolgozására. A Bizottság azt is megjegyezte, hogy egyes nyugdíjkonstrukció-rendszerek – önkéntes alapon – már központilag számolják el a származtatottügylet-portfóliójuk egy részét. A jelentés arra a következtetésre jutott, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek számára továbbra is fennálló egyetlen lényegi kihívás az, hogy piaci stresszhelyzetben miként férhetnek hozzá a változó biztosítékeszközök elhelyezéséhez szükséges likviditáshoz, mivel e követelmény nyomán gyorsan és jelentősen megnőhet annak a kockázata, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszerek kimerítik készpénztartalékaikat.
- (4) A 648/2012/EU rendelet 85. cikke (2) bekezdése második albekezdésének a) pontja előírja, hogy az Európai Értékpapírpiazi Hatóság (ESMA) az Európai Biztosítás- és Foglalkoztatónyugdíj-hatósággal, az Európai Bankhatósággal és az Európai Rendszerkockázati Testülettel együttműködve évente nyújtson be jelentést a Bizottságnak, amelyben értékeli, hogy a központi szerződő felek, klíringtagok és nyugdíjkonstrukció-rendszerek megfelelő erőfeszítéseket tettek-e, és kidolgoztak-e olyan életképes technikai megoldásokat, amelyek elősegítik az ilyen rendszerek részvételét a központi elszámolásban – számlapénzben és nem számlapénzben, változó biztosítékeszközként történő biztosítékeszköz-nyújtás révén –, beleértve azt is, hogy e megoldások milyen hatással vannak a piaci likviditásra és a prociklikusságra, valamint melyek e megoldások lehetséges jogi és egyéb következményei.
- (5) A Bizottság az (EU) 2021/962 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelettel⁹ egyszer már meghosszabbította a 648/2012/EU rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszakot, 2022. június 18-ig.
- (6) Az ESMA 2022. január 25-én benyújtotta legújabb jelentését arról, hogy megfelelő erőfeszítéseket tettek-e és kidolgoztak-e a központi szerződő felek, a klíringtagok és a nyugdíjkonstrukció-rendszerek olyan életképes technikai megoldásokat, amelyek elősegítik az ilyen rendszerek részvételét a központi elszámolásban, mégpedig számlapénzben és nem számlapénzben, változó biztosítékeszközként történő biztosítékeszköz-nyújtás révén. Az ESMA ebben a jelentésben lényegében megerősítette a Bizottsághoz intézett korábbi jelentéseiben tett eddigi megállapításait, noha ezúttal főként a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek a tőzsdén kívüli származtatott ügyletek elszámolására való operatív felkészültségét vizsgálta. Annak ellenére, hogy egyre több nyugdíjkonstrukció-rendszer – önkéntes alapon – már központilag számolja el a tőzsdén kívüli származtatott ügyleteket, és a likviditási feltételek továbbra is kedvezően alakulnak, az ESMA jelentése arra a következtetésre jutott, hogy a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek és az érintett piaci szereplőknek további időre van szükségük elszámolási és biztosítékezelési megállapodásaik véglegesítéséhez. Az ESMA ezért úgy véli, hogy további egy évvel meg kell hosszabbítani a 648/2012/EU rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszakot.
- (7) A Bizottság a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek a származtatott eszköz-portfóliók központi elszámolására való felkészültségével kapcsolatos legújabb értékelésében¹⁰ az

⁷ COM(2020) 574 final.

⁸ COM(2021) 224 final.

⁹ A Bizottság (EU) 2021/962 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. május 6.) a 648/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 89. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében említett átmeneti időszak meghosszabbításáról (HL L 213., 2021.6.16., 1. o.).

ESMA-éhoz hasonló következtetésre jutott. Elemzése szerint a nyugdíjkonstrukció-rendszerek likviditási feltételei még a közelmúltbeli piaci stressz idején is megfelelőek maradtak, és várhatóan továbbra is kedvezően alakulnak, mivel az alapok alternatív hozzáférési modelleket vezetnek be a repopiacok tekintetében. A likviditáshoz való hozzáférés kedvező kilátásai azt eredményezték, hogy – önkéntes alapon – egyre több nyugdíjkonstrukció-rendszer már központilag számolja el a származtatott portfólióját (legalább részben). A likviditáshoz jutást repopiacokon keresztül biztosító alternatív modelleket azonban még be kell járatni, és a nyugdíjkonstrukció-rendszereknek is javítaniuk kell belső likviditás- és biztosítékkézelési gyakorlataikat.

- (8) A Bizottság ezért az ESMA jelentését figyelembe véve arra a következtetésre jutott, hogy ténylegesen szükség van a 648/2012/EU rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszak egy évvel történő meghosszabbítására.
- (9) A 648/2012/EU rendelet 89. cikkének (1) bekezdésében megállapított átmeneti időszakot ezért meg kell hosszabbítani.
- (10) E rendeletnek sürgősen hatályba kell lépnie annak érdekében, hogy az átmeneti időszak meghosszabbítására még a lejárta előtt sor kerüljön,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

A 648/2012/EU rendelet 89. cikke (1) bekezdésének első albekezdésében meghatározott átmeneti időszak 2023. június 18-ig meghosszabbításra kerül.

2. cikk

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, -án/-én. 2022.6.9.

a Bizottság részéről
elnök
Ursula VON DER LEYEN

¹⁰ COM(2022) 254.